

Referat fra møte i Nasjonal arbeidsgruppe for praksisstudier i odontologiske fag

Tid: Mandag 5. juni 2023, kl. 09.00 – 10.50

Digitalt møte på Teams

Deltakere: førstelektor Hilde Haugen (OsloMet), prodekan undervisning Hans Jacob Rønold (UiO), høyskolelektor Linda Lundsbakken (INN), leder av universitetsklinikk Guro Møller og rådgiver Vibeke Lunde (UiT), fylkestannlege Bjørnar Hafell (DOT), professor/faglig leder praksisstudier Kristin Klock (UiB - leder), spesialtannlege Arne Eldor Tvedt Jacobsen (UiO), seniorrådgiver Kristin Walter (UiB – sekretær).

Forfall: universitetslektor Anne Eikeland (Tplstudiene)

Godkjenning av innkalling og referat fra sist. Ingen kommentarer til innkalling eller [referat fra sist møte i arbeidsgruppen 20. februar 2023](#)

Sak 7-23   A. **Status fra lærestedene – hvordan fungerer praksisstudiene når det gjelder gjennomføringen, antall tilbudte plasser og TPS**

UiO, tannlege: Praksisstudiet er ikke før til våren igjen, litt bekymring for om det vil være nok plasser. På bakgrunn av den økonomiske situasjonen ved fakultetet er det en pågående vurdering av å korte ned praksisstudiet til 3 uker. Saken skal opp i programutvalget onsdag denne uken. Ledermøtet styrer økonomien, og det er de som avgjør til slutt.

Det må også vurderes hvilke konsekvenser reduksjon av praksisstudiet vil ha på lang sikt. Arbeidsgruppen ser det som gunstig å jobbe felles om slike saker, blant annet om ordninger for økonomisk kompensasjon til studenter i praksis. En reduksjon av praksisperioden kan ses som et steg tilbake i forhold til nasjonalt arbeid på praksisfeltet.

TPS: Studenter i de siste studieårene deltar i opplegget [SamPraks – Sammen i praksis](#).

UiT, tannlege: Studenter på 10.semester har vært ute i klinisk praksis 9 uker denne våren, og det har fungert fint – med normalfordeling av resultater. Denne høsten skal et stort kull ut (40 stud) og alle faste plasser må brukes. En har i tillegg måttet henvende seg til fylkene for å utvide litt på antall plasser i hele landet. Har nå avtale med både Trøndelag, Vestfold og Telemark.

TPS: Arbeidet har ligget litt brakk etter korona, og de kan melde mer om det i neste møte.

INN, tannpleie: Praksisstudiet fungerer godt. Det kan ofte være 1-3 studenter som stryker i løpet av de første periodene, vanligvis ingen i siste perioder.

Høsten 2023 har de litt få praksisplasser tilgjengelig grunnet sykefravær, permisjoner o.l. Det er behov for 24 plasser totalt. Studiet har to praksisperioder i løpet av høstsemesteret, og den siste perioden (behov for 30 plasser) kan være utfordrende.

TPS: Studenter i offentlige tannklinikker samarbeider tett med annet personell (bl.a. tannhelsesekretærer), med helsefeltet og barnehage/skole.

OsloMet, tannteknikk: Studentene har hele 5. semester i praksis (16 uker i tannteknisk bedrift, 3-4 uker med klinisk observasjonspraksis). For høsten er det inntil 17 studenter som skal ut, og en ønsker å sende til hele landet. Har 10 plasser i Oslo og omegn. Ønsker også 1

uke med klinisk observasjonspraksis ved fakultetet i Oslo, venter svar på hvilken uke det blir. Skulle gjerne hatt tilsvarende opplegg i Bergen og Tromsø, og ønsker kontaktperson for det. TPS; har et eget prosjekt, bl.a. på Elverum i høst. Har hatt 3 ulike TPS-aktiviteter på fakultetet i Oslo, samarbeid med tannlegestudenter der. Studentene blir kjent med hverandres arbeidsoppgaver, og i ett opplegg blir tannlegestudenter undervist av tredjeårsstudenter på tannteknikk. Et opplegg med E-max krone, studenter fikk se på preparering og ferdig produkt.

Kan være aktuelt å få i gang også ved de andre fakultetene?

UiB, tannlege: Har nettopp hatt veilederseminar med veiledere og studenter som skal i praksis til høsten. Til sammen 45 studenter skal ut de første tre ukene av semesteret, og har fått tilbudt tilstrekkelig med plasser. Rammebevilgning for praksisstudiet er øremerket, midlene fordeles ut til studentene etter innsendte reiseregninger/-utgifter i forhold til retningslinjer for refusjon. Budsjetttrammene er strammere enn før.

UiB, tannpleie: I alt 33 studenter var i praksis fire uker i februar. Har ofte fått tilbudt noen flere plasser enn det som trengs. Opplegget fungerer godt, med evalueringseminarer i etterkant.

TPS: [TVEPS sine nettsider](#) for tverrprofesjonell samarbeidslæring ble vist frem. Grupper på 4-5 studenter fra ulike studier kobles sammen på ulike praksisarenaer, med varighet 1-2 dager totalt. Studentene får fri fra ordinær undervisning/klinikk for å delta på opplegget.

UiO, tannpleie (utdrag fra innspill meldt inn på forhånd): Studentene kom denne uken tilbake etter 5 uker i DOT, hovedsakelig i Oslo og Viken. De var stort sett godt fornøyde med oppholdet og læringsutbyttet. Tilbakemeldingene fra studentene viser likevel at det fortsatt er behov for en kompetanseøkning relatert til veilederrollen eksternt.

Det er mange studenter som av ulike årsaker ønsker praksis i nærheten av hjemstedet (Oslo og Viken). Det kan medføre at arbeidsoppgavene blir litt mer begrenset. Som en konsekvens av dette ble det for en del år tilbake inngått avtale med Buskerud fylkeskommune/Viken om et praksisopphold der fokuset kun var på utadrettet virksomhet. Gjennomføres i 5.semester, og erfaringene er svært gode –som et supplement til «ordinære» praksis i 4.semester.

B. Nytt fra Den offentlige tannhelsetjenesten, fylkesnivå

DOT melder om at det er vanskeligere med praksisplasser, og det henger sammen med at distriktene sliter med rekruttering til stillinger av både tannleger og tannpleiere. Vanskeligere å prioritere studenter siden produksjonen da vil gå noe ned.

Lærestedene kan oppleve at det ved første henvendelse kan være litt skepsis til å tilby plass, men at flere melder seg når det røyner på.

Det er for øvrig sendt bekymringsmelding til myndighetene (Statsforvalteren i Trøndelag) fra den nasjonale lederforeningen for DOT. Bekymringen handler om saker der en har sett at norske tannleger nylig ferdigutdannet fra utlandet ikke oppfyller kravene til det en forventer av en tannlege med autorisasjon. Gjelder ikke de skandinaviske landene.

Kort drøfting av krav til kandidater fra land utenfor EU/EØS, med nasjonale fagprøver ved UiO og kvalifiseringsprogrammet ved IKO/UiB. Det er mange aspekt ved den norske utdanningsmodellen som er viktige å ivareta, blant annet behandlingsfilosofi og

samfunnsodontologiske forhold.

UiO har også meldt tilsvarende sak gjennom UHR sine organ, og det er viktig at vi følger opp på alle nivå. Saken kan også følges opp gjennom arbeid med praksisstudiet. Det må gjøres noe for å sikre at autorisasjon er det kvalitetsstempelen det skal være, og at nyutdannede tannleger blir ivaretatt og fanget opp uavhengig av hvor de jobber (privat vs. offentlig).

Det ble nevnt parallell situasjon til medisin, der også over halvparten av ferdigutdannede norske leger utdanner seg i utlandet. Hvor mange har vi kapasitet til å utdanne innen odontologiske fag her i landet?

OsloMet melder om erfaringer med at språkravene ikke er tilstrekkelig høye ved opptak. Det er arbeid på gang for å bedre det, men det går ikke fort nok.

Sak 8-23   **Praksisstudier og økonomisk situasjon**

A. Oppfølging av sak 6-23 fra sist (UiO)

Avtalen med Oslo kommune er mer omfattende enn det en hadde oversikt over ved forrige møte. Saken handler om vilkår for behandling av enkelte pasientgrupper (barn, eldre med sykehjems plasser etc.) og ikke om ordinære praksisplasser i studiene. Det er ikke landet på noen løsning i saken ennå, saken ligger på sentralnivå ved UiO.

B. Drøfting av økonomiske utfordringer vedr. praksisstudier – jfr. økonomiske føringer i nytt mandat for gruppen

Det ble vist til gruppens nye mandatpunkt, der det er forventet at en jobber opp mot bevilgende myndigheter for å styrke de økonomiske rammevilkårene for praksisstudier.

Gruppen mener at en må gå til sentralt nivå for å spille inn behovene våre. Det kan argumenteres for at det trengs gode rammevilkår for å oppfylle de kravene i nasjonale retningslinjer som har kommet med RETHOS. Selv om odontologiske fag er små i denne sammenhengen, så må vi allikevel tydeliggjøre hvor viktige rammevilkårene er.

UiT, som har en annen modell for praksis enn UiO og UiB som har hoveddelen av praksis internt, har prøvd å argumentere for at studenter skal ha egen unit i praksis på tannlegekontorer. De ser det som viktig å presisere at det ikke handler om å ha «student over ryggen» i praksis. Odontologi er utstys- og ressurskrevende, og studenten må selvstendig kunne utføre behandling for å oppnå forventet læringsutbytte. Arbeidsgruppen kan bidra til å synliggjøre dette aspektet, gjerne i lys av de problemstillingene som er drøftet i møtet.

Krav til kompetanse hos praksisveileder er også et argument som må være med i drøftinger av nødvendige rammevilkår.

Tannteknikk har nylig deltatt på gruppeintervju for å evaluere RETHOS. Det kan virke tidlig å begynne med å evaluere resultater nå etter så kort tid, også i lys av trege prosesser for økonomi og lovgivning.

Det ble drøftet hvilke tiltak gruppen kan iverksette for å synliggjøre saken. Forslag om å prøve å skrive et innlegg til tannlegeforeningens Tidende.

Sak 9-23   Status fra UiT: Digitalt verktøy for vurdering og tilbakemelding/veiledning til studenter, app (M-ODO Tromsø/MOSO) under utvikling

Jfr. sak 4-23 fra sist møte

Siden sist har en fått verktøyet ut i klinikken og fått gode tilbakemeldinger fra studentene. Jobber nå inn mot fase 2.

Guro Møller viste funksjonalitet for databasen, med innlogging både for student, veileder og administrator. Veileder får opp oversikt over de studentene hen skal ha ansvar for. Både kliniske krav og skikkethetsvurdering vil være med, og studentene vil kunne se hele studieløpet sitt.

Oversikter i systemet gir muligheter for å planlegge de kommende periodene, ha oversikt når studentene er i praksis og kunne kalle inn de rette pasientene når de kommer tilbake. Praksisklinikkene kan også bruke systemet for å sammenlikne seg med andre klinikker og studenters progresjon. Admin har oversikt over hver enkelt student og deres arbeid.

Videre skal en legge inn flere momenter for hvert fag, bredere valgalternativer. Ønsker at dette også skal bli en portal for å kunne dokumentere fravær i praksis etc.

Sak 10-23   Aktuelle møter og saker fremover

Det er aktuelt at arbeidsgruppen (v/ leder og sekretær?) deltar på møte i den nasjonale ledergruppen i DOT. En kan der legge vekt på utfordringene fremover og belyse saken om plasser og rekruttering.

Neste møte i Nasjonalt fagorgan er 1. november, mulig gruppen kan koble seg på med aktuell sak om tematikk (jfr. sak 07-23B, 08-23).

Avtaler nytt møte i arbeidsgruppen midtveis i høstsemesteret, tentativt oktober.

Aktuelle saker på neste møte:

- praksisveilederopplæring, pedagogisk tilbud til veiledere
- Arbeidslivsportalen, erfaringer med pilotering